

Azərbaycan jurnalistləri müstəqillik illərində peşə bayramı kimi qeyd etdikləri ilk anadilli qəzetimiz “Əkinçi”nin nəşrə başlamasının növbəti ildönümünü Qarabağ uğrunda Vətən müharibəsində qələbənin zirvəsi sayılan Şuşa döyüşlərinin bir qrup iştirakçısı ilə birlikdə tarixi zəfərdən sonra mədəniyyət paytaxtımıza çevrilmiş bu şəhərdə beynəlxalq media forumu formatında qeyd etdilər. Ölkənin media qurumları rəhbərlərinin, tanınmış qələm sahiblərinin, dünyanın müxtəlif ölkələrindən dəvət edilmiş çoxsaylı nüfuzlu media ekspertlərinin toplaşdığı “Mediada global trendlər və yeni çağırışlar” adlı məclisdə çağdaş dünya informasiya şəbəkəsinin bu aparıcı meyarı baxımından Azərbaycan milli jurnalistikasının əsrəyərlikləyi öyüncü tarixində müasir peşəkarlıq prinsiplərini formalaşdırmış təcrübə və ənənələrə, eləcə də beynəlxalq kommunikasiya sisteminin durumuna nəzər salındı, qarşıda duran başlıca hədəflər səsləndi.

Şuşanın yuxarı hissəsində, yeni salınan məhəllənin qarışığında qurulmuş, son vaxtlar bu şəhərdə keçirilmiş respublika və beynəlxalq miqyaslı bir sıra məclislərin səyyar auditoriyası olmuş böyük çadırdə təşkil olunan beynəlxalq media konfransı Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi, ümummilli lider Heydər Əliyevin və ərazi bütövlüyümüzün təmin edilməsi uğrunda qanlı mübarizənin şəhidlərinin xatirələrinin dərin ehtiramla yad edilməsi ilə başladı.

Sonra Prezidentin köməkçisi – Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 22 İyul Milli Mətbuat Günü münasibətilə Azərbaycanın media nümayəndələrinə müraciətini səsləndirdi. Bayram təbriki və yığcam proqram seçiyəli bu müraciətdə böyük Həsən bəy Zərdəbinin 147 il əvvəl iyulun 22-də ilk milli qəzetimizi nəşr etməklə Azərbaycan milli jurnalistikasını ərsəyə gətirməsi, bu xəlqi nəşrin bəyan etdiyi və gerçəkləşdirdiyi sivil prinsiplərin sonrakı dövrlərdə milli jurnalistikamızı inkişaf etdirərək ona milli-mənəvi dəyərlər sisteminə layiqli bir mövqə qazandırmasının vurğulanmasını yerli iştirakçılar iftixar hissləri və peşə məmnunluğu ilə qarşıladılar. Dövlət başçısının müstəqillik dövrümüzdə Azərbaycan jurnalistlərinin Ermənistanın 30 ilə yaxın davam edən işğalından sonra öz peşə bayramlarını ilk dəfə ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı, milli mətbuatımızın inkişafında xüsusi yeri olan, Qarabağın tacı Şuşa şəhərində qeyd etməsinə xüsusi önəm verməsi, bu məclisin zəngin ənənələrə malik Azərbaycan mediasının tarixində əlamətdar hadisə olacağını bildirməsi beynəlxalq foruma əlavə təntənə və işgüzarlıq gətirdi.

Müraciətdə göstərilirdi ki, XX əsrin sonlarında müstəqilliyini yenidən bərpa etmiş Azərbaycan xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilmiş demokratik milli informasiya resurslarının inkişafında da əsaslı dönüş yaratmışdır. Söz və məlumat azadlığının təmin edilməsi, mütərəqqi qanunvericilik bazasının formalaşdırılması redaksiyaların müstəqilliyinin gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən sistemli tədbirlər nəticəsində Azərbaycan mediasının sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

Prezidentin müraciətində daha sonra bildirildi ki, son illər gerçəkləşdirilmiş islahatlar media fəaliyyətinin qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsində, onun iqtisadi əsaslarının möhkəmləndirilməsində, jurnalistlərin sosial təminatının yaxşılaşdırılmasında, dövlət kommunikasiya siyasətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun həyata keçirilməsində təsirli rol oynamışdır. Bütün bunlar jurnalistika sahəsində çeviklik, peşəkarlığın yüksəldilməsinə, cəmiyyətimizi narahat edən mənfi təzahürlərin

Kommunikasiya vasitələrinin transformasiya mərhələsinə yaşamasının, rəqəmsal platformaların və sosial media alətlərinin öz əhatə dairəsini genişləndirməsinin hazırkı dövrdə milli informasiya resurslarımızın potensialının və global informasiya şəbəkəsində mövqələrinin gücləndirməsinin müraciətdə yada salınması konfransın müzakirəyə çıxardığı mövzu ilə həmahəngliyi baxımından sonrakı çıxış və diskussiyalara səmərəli yön verdi, baxış yeniliyi, məzmun mükəmməlliyi gətirdi, obyektiv mülahizələr və səmərəli təkliflər zənginliyinə səbəb oldu. Moderator və nətiqlər, müzakirəyə qoşulanlar Azərbaycan Prezidentinin ölkə jurnalistlərinə müraciətində əksini tapmış aktual

Prezident İlham Əliyevin bir az əvvəl məclisdə səsləndirilən müraciətində göstərilirdi ki, bu gün 147 illiyini qeyd etdiyimiz Azərbaycan milli mətbuatı böyük və şərəfli inkişaf yolu keçib, bütün dövrlərdə qabaqcıl ictimai ideyaların qarçısı olub. Tarixinin bütün mərhələlərində Azərbaycan mediası öz mütərəqqi ənənələrini formalaşdırıb, cəmiyyət qarşısında özünə gətirdi, obyektiv mülahizələr və səmərəli təkliflər zənginliyinə səbəb oldu. Moderator və nətiqlər, müzakirəyə qoşulanlar Azərbaycan Prezidentinin ölkə jurnalistlərinə müraciətində əksini tapmış aktual

nümayəndələrinin böyük rolu var. ADA Universitetinin Kommunikasiya və Rəqəmsal Media Programının direktoru Şəfəq Mehraliyeva bildirdi ki, bu il Milli Mətbuat Gününe yaraşan ən gözəl format onun 147-ci ildönümünün Şuşada keçirilməsidir. ADA Universitetinin bir il əvvəl irəliləyən tələblərin hər biri Həsən bəy Zərdəbinin davamçılarıdır. Biz onları media fəaliyyətinə forumun hədəfə aldığı global trendlər və çağdaş çağırışların tələblərinə uyğun hazırlamalıyıq.

riyaya yayılması üçün ən vacib şərtlərdən biridir. “Gənclər sosial şəbəkələrdən geniş şəkildə istifadə edirlər və onlar xəbər əldə etmək üçün sosial şəbəkələrə üz tuturlar. Biz sosial şəbəkələrə xüsusi önəm verməliyik. Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) “facebook” sosial şəbəkəsində 240 minə yaxın izləyicisi var. Lakin bizdə rəqəmlər bu qədər deyil. Hazırda bu istiqamətdə bir çox layihələr hazırlayırıq. Həmçinin çalışırıq ki, ölkənin hər yerindən xəbərləri canlı şəkildə çatdıraq. Təqdimatlara qoşulan soydaşlarımız – APA Media Qrupun baş direktoru Vüsalə Mahirqızı və “haqqın.az” analitik-informasiya veb-saytının rəhbəri Eynulla Fətullayev

geniş istifadə etməsinə şərait yaradır. Bu baxımdan, Azərbaycan media subyektlərinin beynəlxalq informasiya qurumlarında təmsil olunması önəmlidir. Azərbaycan mediasının beynəlxalq əlaqələri indi daha fəaldır, daha genişdir. Əminəm ki, media sahəsində həyata keçirilən islahatlar, tətbiq edilən yeniliklər mətbuatın beynəlxalq əməkdaşlığının daha da güclənməsinə töhfə verəcək.

Avropa Xəbər Agentlikləri Aliyansının baş katibi Aleksandru Gi-boi, Anadolu agentliyinin baş direktorunun müavini Yusuf Özhan, Türk Dövlətləri Təşkilatının layihə direktoru Ersin Ağaydoğan, Özbəkistan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası yanında İnformasiya və Kəlləvi Kommunikasiya Agentliyinin direktorunun birinci müavini Dilşod Saidjonov, İraq Respublika Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin direktoru Matz Muhi Əbdülhəmid Obada, ADA Universitetinin Siyasi tədqiqat və nəşrlər üzrə direktoru Damjan Krnjević Misković kimi təcrübəli media rəhbərləri və nüfuzlu ekspertlər beynəlxalq mediada gedən ümumi proseslər, fəaliyyətin səmərəli təşkili, gərəklili təcrübənin yayılması, ənənəvi medianın yeni şəraitə uyğunlaşması, sosial medianın peşəkarlığının yüksəldilməsi, feyk informasiyaların yayılmasının yolverilməzliyi kimi məsələlərə bağlı mötəbər mövqelərini açıqladılar, maraqlı mülahizələr söylədilər.

Ölkəmizi təmsil edən moderator və nətiqlərdən Milli Məclisin deputatı Sevil Mikayılovanın, “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” QSC-nin sədri Rövşən Məmmədovun, Real Təhlil İnformasiya Mərkəzinin baş direktoru Mirşahin Ağayevin, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərlinin, Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin dekani Vüqar Zifəroğlunun, Medianın İnkişafı Agentliyinin (MEDIA) beynəlxalq əlaqələr və strateji planlaşdırma üzrə işçi qrupunun rəhbəri Rəsim Bağirovun, CBC TV-nin baş direktoru Vüqar Xəlilovun, “Azad Şuşa” saytının baş redaktoru Kərim Kərimlinin səsləndirdikləri nəzəri fikirlər, praktik açıqlamalar beynəlxalq forumun xarici iştirakçılarında Azərbaycan mediasının çağdaş durumu, dünya kommunikasiya sisteminə fəal və obyektiv mövqeyi barədə düzgün və gərəklili təsəvvür yaratdı.

Forumda çıxış və müzakirələr başa çatandan sonra iştirakçılar dünyanın füsunkar dağ şəhərlərindən olan Şuşanın erməni vandalları tərəfindən 28 il müddətində dağıdılmış, talan edilmiş, bərdad hala salınmış və sürətlə bərpa edilən məhəllələrində oldular. Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətləri Nətvəvan, Bülbül və Üzeyir Hacıbəylinin güllələnmiş heykəllərinin qoyulduğu Şuşa şəhər mərkəzi meydanında qonaqlara məlumat verildi ki, işğal zamanı ermənilər heykəlləri Ermənistanı apararaq əritmək istəyiblər. Lakin ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə bu heykəllər Ermənistandan alınaraq Azərbaycanca gətirilib və Bakıda İncəsənət muzeyinin heyətində saxlanılıb. Şuşa işğaldan azad olunduqdan sonra həmin heykəllər əvvəlki yerlərinə qaytarılıb. Təbiət abidəsi Cıdır düzü və tarix yadigarı qala divarlarının qalıqları ilə tanışlıq hamıda böyük maraq doğurdu.

Bütövlükdə, Şuşa Media Forumu Azərbaycan və beynəlxalq kütləvi kommunikasiya şəbəkəsinin seçilən uğurlarına, təcrübəsinə, ümumi çətinliklərinə və özəl hədəflərinə dünyanın hər yerindən görünən Zəfər zirvəsindən – xalqımızın mədəniyyət paytaxtı roluna inamla sahiblənən azad şəhərdən baxış, beynəlxalq miqyasda informasiya fəaliyyətinin optimal təşkilə axtarışlarına günün töhfəsi oldu.

Tahir AYDINOĞLU,
“Xalq qəzeti”

Şuşa–Bakı

Azərbaycan mediası global trendlərin və yeni çağırışların ön mövqeyində



aradan qaldırılmasına, medianın beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirilməsinə və dost ölkələrlə birgə platformaların yaradılmasına zəruri informasiya dəstəyi yaratmışdır. Müraciətdə yeni şəraitdə mediasının inkişafını təmin etmiş bu tədbirlərin səmərəli əksini tapmasını milli mediasının təmsilçiləri minnətdarlıq hissləri ilə dəyərləndirdilər. Məclisin xarici iştirakçıları isə Azərbaycan dövlətinin media siyasətinin bu xoşməramlı mahiyyətinə maraqla diqqət yetirdilər və çağdaş medianın yeni çağırışları çəvik cavablandırmasını himayə edən nümunə kimi qarşıladılar.

Lakin global informasiya məkanında ölkəmizin yüksək beynəlxalq nüfuzuna xələl gətirmək, daxili həyatına təsir göstərmək cəhdləri sängiməsə də, artıq məlum olduğu kimi, Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan mediası informasiya cəbhəsində mübarizə apararaq, kütləvi dezinformasiya hücumlarının qarşısını alınmasında, cəmiyyətimizin operativ və düzgün məlumatlandırılmasında böyük rol oynamışdır. Media resurslarımız bu yöndə Azərbaycan həqiqətlərini, o cümlədən, işğal dövründə ermənilərin tarixi torpaqlarımızda törətdikləri misli görünməmiş vəhşilikləri və vandallığı beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaq üçün fəaliyyətlərini yorulmadan davam etdirir, jurnalistlər vətənpərvərlik, yüksək milli şüur, ali məqsədlər uğrunda cəmiyyətimizin səfərbər olunmasına layiqli töhfələr verirlər. Azərbaycan dövlətinin başçısının jurnalistlərin müasir dövrdə fəaliyyətinin xarakterini ifadə edən bu qiymətinə beynəlxalq məclisdə xalq və dövlət maraqlarının mediada uzaqlaşdırılmasının bundan sonra da zəruri olması tələbatı kimi yanaşıldı.

mülahizələrə, həssas məqamlara dənə-dənə istinad etdilər, toxunulan məsələlərin beynəlxalq media şəbəkəsi üçün də önəmini söylədilər.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan jurnalistləri hər zaman prinsipiallıq nümayiş etdirməli, saxta və yalan məlumatlara söykənən kampaniyaların global səviyyədə vüsət aldığı bir şəraitdə Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarını uca tutmalı, vətəndaşlarımızın dolğun və düzgün məlumat əldə etmək hüquqlarını təmin etməli, cəmiyyətimizin tərəqqisi naminə var gücləri ilə çalışmalıdırlar formatında qarşıda qoyduğu vəzifələr konfransda növbəti fəaliyyət istiqaməti, ciddi hədəflər kimi qəbul edildi.

Forumun ümumi toplantısı Respublikası Audiovizual Şurasının sədri İsmət Səttarov qeyd etdi ki, Şuşada təşkil olunan forum gələcəkdə belə beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi üçün faydalı olacaq. Şura sədri vurğuladı ki, informasiyanın yaradılması, ötürülməsi, cəmiyyətə çatdırılması üzrə texnologiyaların sürətlə dəyişdiyi bir dövrdə media sahəsi üzrə peşəkarlar arasında daimi qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi aparılması vacib tələbdir. O xatırlatdı ki, 2 il əvvəl indi Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtına çevirdiyimiz Şuşada kimsə özlərinin yillik, mənəvi və dini ideyalarını təbliğ edir, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə açıq hörmətsizlik nümayiş etdirdilər. Mütəəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə ordumuz tərəfindən azad edilən Şuşa ədalətin bərpa olunacağına razıdır.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov isə çıxışında söylədi ki,



senzuranı ləğv etməsi ictimai fikir tariximizdə yeni mərhələ açmışdır. Ulu öndərin siyasi iradəsi və böyük səyləri nəticəsində müstəqil Azərbaycanda plüralizmi, söz və məlumat azadlığını məhdudlaşdıran süni maneələr aradan qaldırılıb və bunun parlaq nümunəsi 1998-ci ildə senzuranın ləğv edilməsi olub. Bu gün Azərbaycan media ictimaiyyəti növbəti tarixi hadisəyə şahidlik edir.

Qarabağ Dirçəliş Fondu İdarə Heyətinin sədri Rəhman Hacıyev isə çıxışında diqqətə çatdırdı ki, 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız tarixi qələbə ilə bölgəmizdə yeni reallıq yaranıb. Ordumuzun qəhrəmanlığı həm xalqımızı qələbə ilə sevindirdi, həm də ermənilərin torpaqlarımıza vurduğu zərər üzə çıxarıldı. Azərbaycan işğaldan azad olunmuş əraziləri öz resursları hesabına bərpa edir və bu da dünyada hökm sürən ikili standartların bir sübutudur. Yaxın günlərdə Qarabağ Dirçəliş Fondu informasiya göstəriciləri ictimaiyyətə təqdim olunacaq. Fonda minlərlə həmvətənimiz, bir çox şirkətlər ianələr edib, artıq bir neçə layihəyə maliyyə dəstəyi ayrılıb.

Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin İdarə Heyətinin sədri Məftun Abbasov bildirdi ki, idarə məlumatı nümayəndələri ilə sıx əlaqələr qurub. Şuşa şəhərindəki dağıntılar, bərpa və yenidənqurma işləri, keçirilən tədbirlər mediada geniş işıqlandırılır və təbliğ edilir. Bu gün Azərbaycanda böyük jurnalist ordusu yetişir. Məhz bu jurnalist ordusu 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı döyüş bölgələrində operativ informasiya verdi, xalqa ordumuzun uğurları haqqında məlumatlar çatdırdı. Həmçinin Ermənistanın müharibə cinayətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında media

Panel iclasları ilə davam edən məclisin “ASAN Radio”-nun direktoru Emin Musəvinin moderatorluğu ilə keçirilən “Yeni media jurnalistikasına keçid: Konvergeniya və yeni imkanlar” mövzusunda ilk müzakirəsində fəaliyyəti və Vətən sevgisi həmişə ölkəmizdə diqqətə qarşılanan həmvətərimiz – TASS İnformasiya Agentliyinin baş direktorunun birinci müavini Mixail Qusman söylədi ki, dünyada yaranan yeni reallıqlar ilk olaraq kütləvi informasiya vasitələrinə təsir edir.

Hazırda rəqəmsal informasiya vasitələrindən əldə olunan gəlirlər ənənəvi medianı üstələyir. Müasir dövrdə insanların 60 faizi xəbərləri sifir internet vasitəsilə oxuyurlar. Sosial şəbəkələrdə anonimlik və bəzi məsuliyyətsiz davranışlar bəzən ciddi fəsadlara səbəb olur. Hazırda media sahəsində çoxsaylı feyk xəbərlərlə üzləşilir. Azərbaycan da dezinformasiya hücumlarına məruz qalan ölkə kimi bununla mübarizə aparır. Bu mübarizədə ən böyük silah isə dəqiq, yoxlanılmış məlumatlardır.

“Əl-Cəzirə” Media İnstitutunun təlimləri üzrə meneceri Məhəmməd Talal Əbdülkərim Şuşada Beynəlxalq Media Forumunda iştirak etməkdən qürur duyduqlarını bildirərək dedi ki, medianın hamı tərəfindən güvənən struktur olması üçün çalışmaq vacibdir. Kütləvi informasiya vasitələrinin üzərlərinə düşən vəzifə isə etibarlı məlumatları çatdırmaqdır. “Azərbaycanda Medianın İnkişafı Agentliyinin yarandığını görəndə çox sevindim. Bu, daha faydalı, obyektiv və operativ iş görmək üçün imkan yaradır.

Bolqarıstanın “BTA” İnformasiya Agentliyinin informasiya siyasəti üzrə baş direktorun müavini Evgenia Doitcheva Droumeva diqqətə çatdırdı ki, müasir dövrdə sosial şəbəkələrdən düzgün istifadə xəbərlərin daha böyük audito-

müasir dünyada media qarşısında duran çağırışlara toxunub, yaranmış problemlərin həlli istiqamətində səylər göstərilməsinin əhəmiyyətini bildirdilər. Onlar da bu gün feyk xəbərlərlə mübarizəni media qarşısında duran vacib məsələlərdən biri kimi dəyərləndirdilər.

Forumun “Media etikası: Rəqəmsal mühitdə jurnalistlərin peşə davranışı”, Azərbaycan mətbuatında “Şuşa izi”, “Azərbaycan mediasının beynəlxalq əməkdaşlıq perspektivləri” mövzusunda sonrakı panel müzakirələrdə də Azərbaycan mediasının və beynəlxalq informasiya şəbəkəsinin fəaliyyətinə global trendlər və çağdaş çağırışlar prizmasından nəzər salındı, ciddi təhlillər səsləndi, gərəklili mülahizələr söyləndi.

Azərbaycanın ən böyük və dünyada geniş tanınan media qurumlarından olan AZƏRTAC-ın İdarə Heyətinin sədri Aslan Aslanov forumun mediadakı yeni tendrləri birlikdə müzakirə etmək baxımından əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirdi ki, mətbuatın beynəlxalq əməkdaşlığında uğurları onun peşəkarlığı, jurnalistika ənənələrinə sadıqlığı, yeni texnologiyaların tətbiqi, etibarlı xəbər mənbəyi imicinin qorunması kimi amillərdən çox asılıdır. Sosial media dövründə etibarlı xəbər mənbələrinə ehtiyac durmadan artır. Bu səbəbdən də media qurumları, xüsusən də informasiya agentlikləri xəbər istehsalında təcrübəsi olan, informasiyaları dəqiqliyi ilə seçilən tərəfdaşlarla çalışmağa üstünlük verirlər.

AZƏRTAC-ın rəhbəri qeyd etdi ki belə yanaşma media orqanlarının təşkilatlanmasına, peşəkarlıqlarının artmasına, mətbuatın problemlərini təhlil etmək üçün konfrans və seminarların təşkili kimi vasitələrdən